

לקט ידיעות – אפריל 2023

מנהלת התכנית: אל"ם (מיל') עו"ד פנינה שרביט ברוך

רכז התכנית ועורך הלקט: עו"ד גל רוזיליו

צוות המחקר: סתיו שם-טוב

♦ ידיעות מתוך ישראל

♦ ידיעות בינלאומיות שקשורות לישראל

♦ ידיעות בינלאומיות

ידיעות מתוך ישראל

חקיקה

ב-2 באפריל התקבל חוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – חיפוש בגוף ונטילת אמצעי זיהוי) (תיקון מס' 8), התשפ"ג-2023, המאפשר לרשויות אכיפת החוק ורשויות העוסקות במאבק בטרור בארצות הברית גישה למאגר טביעות האצבע של משטרת ישראל, בהתאם להסכמות שהושגו במסגרת המשא ומתן בין ישראל לבין ארצות הברית על הצטרפות ישראל לתוכנית הפטור מוויזה.

ב-2 באפריל התקבל חוק להסדרת אירוע הילולת רבי שמעון בר יוחאי בהר מירון (הוראת שעה), התשפ"ג-2023, הקובע נהלים והגבלות על אופן קיום הילולת ל"ג בעומר בהר מירון, כחלק מהפקת הלקחים בעקבות האסון בו נספו 45 אנשים בהילולה בשנת 2021.

ב-3 באפריל נכנס לתוקף חוק סמכויות לאיסוף ואבחון של נתוני נוסעים הנכנסים לישראל או היוצאים ממנה, התשפ"ג-2023, המקים מרכז לאומי לאיסוף ואבחון נתוני הטיסות והנוסעים

הנכנסים לישראל או היוצאים ממנה, והמחייב חברות תעופה להעביר מידע אישי לגבי נוסעים בטיסות הנכנסות, היוצאות או העוברות במדינת ישראל. זאת, כחלק מההסכמות שהושגו במסגרת המשא ומתן בין ישראל לבין ארצות הברית על הצטרפות ישראל לתוכנית הפטור מוויזה. 29 במרץ, [חדשות הכנסת](#).

ב-23 באפריל אישרה ועדת החוקה, חוק ומשפט של הכנסת תחולה מורחבת של [תקנות הגנת הפרטיות \(הוראות לעניין מידע שהועבר לישראל מהאזור הכלכלי האירופי\), התשפ"ג-2023](#), המחייבות בעלי מאגרים במחיקת מידע ודיוקו, ומגבילות החזקת מידע שאינו נחוץ. בהמשך לכך, ב-7 במאי התקנות נכנסו לתוקף.

פסיקה

רע"א 4936/20 [עזבון המנוח מוחמד מחמוד סומרין ז"ל נ' הימנותא בע"מ](#)
ב-3 באפריל [קיבל](#) בית המשפט העליון, בתום מאבק משפטי בן 32 שנים, ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בירושלים ודחה תביעת פינוי שהגישה חברת הימנותא השייכת לקק"ל נגד בני משפחת סומרין. בכך נמנע פינויים מנכס מקרקעין בשכונת סילוואן במזרח ירושלים בו מתגוררים חלקם מזה שנים.
3 באפריל, [Times of Israel](#).

בג"ץ 2036/23 [חריב פרוך נ' המפקד הצבאי לאזור הגדה המערבית](#)
ב-10 באפריל [דחה](#) בג"ץ, ברוב דעות, עתירה שהוגשה נגד צו הריסה שהוצא לבית המחבל שביצע את שני פיגועי התופת בירושלים בנובמבר 2022, שבהם נרצחו אריה שצ'ופק ז"ל וטדסה טשומה ז"ל. [השופטים עמית וגרוסקופף](#), בדעת רוב, קבעו כי אין עילה להתערב בהחלטת המפקד הצבאי. [השופט כבוב](#), בדעת מיעוט, קבע כי לאור העובדה שלבני משפחתו של המפגע לא הייתה כל מעורבות או תמיכה במעשים, ולאור הנזק ההיקפי הצפוי בשל ביצוע צו ההריסה ב"חבלה חמה", הצו אינו מידתי וחורג ממתחם הסבירות.

רע"פ 2227/23 [עלי אבו בכר ומוחמד אבו בכר נ' מדינת ישראל](#)
ב-19 באפריל [דחה](#) בית המשפט העליון בקשת רשות ערעור של שני אסירים ביטחוניים שנטלו חלק בבריחת האסירים מכלא גלבע, בספטמבר 2021 וקבע שהעונשים שנגזרו עליהם אינם מחמירים יתר על המידה ואין מדובר באי-צדק מהותי או עיוות דין.

בג"ץ 3030/23 [לוחמים לשלום נ' שר הביטחון](#)
ב-23 באפריל [קיבל](#) בג"ץ עתירה שהוגשה נגד איסור שהטיל שר הביטחון על כניסתם של פלסטינים תושבי אי"ש לשטח ישראל על מנת להשתתף בטקס זיכרון משותף לישראלים ולפלסטינים ביום הזיכרון לחללי מערכות ישראל ונפגעי פעולות האיבה.

בג"ץ 8987/22 - התנועה למען איכות השלטון נ' הכנסת

ב-27 באפריל [דחה](#) בג"ץ עתירה במסגרתה התבקש למנוע את העברת ניצב עמי אשד מתפקידו וכן למנוע את התערבות השר לביטחון לאומי במינויים עתידיים של בכירים במשטרה הקשורים לניהול המחאה הציבורית. זאת, משום שהסעד הראשון התייתר עם הקפאת העברתו של ניצב עמי אשד מתפקידו, ומשום שהסעד המבוקש ביחס לשר כוללני ונעדר תשתית קונקרטית.

ידיעות בינלאומיות הקשורות לישראל

ב-3 וב-4 באפריל אימצה מועצת זכויות האדם של האו"ם ארבע החלטות המבקרות את מדיניות ישראל בשטחי יהודה ושומרון, עזה ורמת הגולן. [החלטה 52/3](#), [החלטה 52/33](#), [החלטה 52/34](#), [החלטה 52/35](#).

ב-6 באפריל פורסם [מכתב](#) ששלח גוף הדיווח המיוחד על "מצב זכויות האדם בשטחים הפלסטיניים הכבושים מאז 1967" במשרד הנציב העליון של האו"ם לזכויות אדם, לתובע בית הדין הפלילי הבינלאומי (ICC), המביע תמיכה בקידום החקירה בנוגע למצב בפלסטין.

ידיעות בינלאומיות

[פלישת רוסיה לאוקראינה](#)

ב-4 באפריל [קיבלה](#) מועצת זכויות האדם של האו"ם (UNHRC) את החלטה 52/32 המאריכה את המנדט של ועדת החקירה שהוקמה במרץ 2022 לבחינת הפרות של הדין הבינלאומי וחשדות לפשעי מלחמה שמבצעים הכוחות הרוסיים באוקראינה.

ב-27 באפריל [חתם](#) נשיא רוסיה ולדימיר פוטין על צו המתיר גירוש אזרחים אוקראינים שאינם מוכנים לקבל אזרחות רוסית משטחים שסופחו באוקראינה.

[דיני מלחמה](#)

ב-4 באפריל [פרסם](#) הוועד הבינלאומי של הצלב האדום (ICRC) דו"ח בדבר המחויבויות המשפטיות החלות על קבוצות חמושות שאינן מדינות בעת נטילת שבויים והחזקתם. לניתוח הדו"ח ראו: [אזיקיאל הפס](#), 17 באפריל, [Articles of War](#).

[מאבק בטרור](#)

ב-6 באפריל [פרסם](#) הבית הלבן סיכום של הדו"ח המסווג מטעם הפנטגון על נסיגת כוחות צבא ארצות הברית מאפגניסטן. 6 באפריל, [Lawfare](#).

ב-20 באפריל [הודיעה](#) מחלקת ההגנה של ארצות הברית (DOD) כי שיחררה והחזירה לאלג'יריה את סעיד בן ברהין בן עומרין בקוש, אזרח אלג'ירי שנחשד במעורבות בפעילות טרור באפגניסטן והוחזק במתקן המעצר בגואנטנמו מאז שנת 2002.

ב-21 באפריל הרשיע בית המשפט בפריז, בהיעדרו, את חסן דיאב, ד"ר לסוציולוגיה בעל אזרחות קנדית ואזרחות לבנונית, וגזר עליו מאסר עולם בגין ביצוע פיגוע התופת בבית הכנסת בפריז ב-3 באוקטובר 1980, בו נרצחו האזרחית הישראלית עליזה שגריר ז"ל ושלושה אזרחים צרפתיים. דיאב מתגורר בקנדה וגזר דינו ימומש לו יוסגר לצרפת.

21 באפריל, [Guardian](#); 21 באפריל, [Times of Israel](#); 21 באפריל [NY Times](#).

משפט בינלאומי פלילי וחקירות על פשעי מלחמה

ב-25 באפריל [חתמו](#) נשיא בית הדין הפלילי (ICC), השופט פיטר הופמנסקי, ומנכ"לית משרד המשטרה האירופי (Europol), קת'רין דה בול, על מסמך עקרונות לחיזוק שיתוף הפעולה בין הגופים.

25 באפריל, [ASIL](#).

זכויות אדם

ב-6 באפריל [קבע](#) בית הדין האירופי לזכויות אדם (ECtHR) כי פולין הפרה את האמנה כאשר פגעה בלתי מידתית בזכות לחופש הביטוי בכך שאסרה על שני אזרחים להיכנס לפרלמנט למשך שנה בשל כך שהפגינו בבניין הפרלמנט נגד השינויים במערכת המשפט הפולנית.

6 באפריל, [תקציר פסק הדין](#).

ב-27 באפריל [אימצה](#) מועצת הביטחון של האו"ם את החלטה 2681 (2023) במסגרתה גינתה את החלטת משטר הטליבאן באפגניסטן לאסור על נשים אפגניות לעבוד באו"ם, וקראה למשטר לשנות את משטר האפליה שהוא מנהיג במדינה נגד נשים ולפעול למען שוויון זכויות מגדרי.

ב-28 באפריל [קבע](#) בית הדין האירופי לזכויות אדם (ECtHR) כי על רוסיה לפצות את גאורגיה בסכום של כ-130 מיליון אירו בגין הפרות נרחבות של זכויות אדם שבוצעו על ידי בדלנים במחוזות דרום אוססיה ואבחזיה בשנת 2008. זאת בהמשך להחלטה מינואר 2021 כי רוסיה אחראית להפרות אלו.

סייבר, טכנולוגיה ופרטיות

ב-4 באפריל [הטיל](#) משרד נציב המידע הבריטי (ICO) קנס בסך 12.7 ליש"ט על טיק-טוק, בגין הפרה של רגולציות ביטחון המידע בבריטניה באמצעות עשיית שימוש בלתי חוקי בנתונים של קטינים.

ב-4 באפריל [אסרה](#) הממשלה הפדרלית האוסטרלית על שימוש באפליקציית טיק-טוק במכשירים ניידים השייכים לגופי ממשל, בשל חשש לפגיעה בביטחון עקב איסוף נתונים שמתבצע באמצעות האפליקציה.

ב-4 באפריל [פרסם](#) כוח הסייבר הלאומי הבריטי (NCF) מסמך מדיניות בדבר שימוש אחראי ביכולות סייבר. לניתוח המסמך ראו: [ריצ'ארד ג'. הארקנט, מייקל פ. פישרקלר ואמילי או. גולדמן](#), 5 באפריל, [Lawfare](#).

ב-13 באפריל [החליטה](#) מועצת הרשויות הלאומיות להגנת מידע של מדינות האיחוד האירופי (EDPB) להקים צוות משימה ייעודי לבחינת צעדי אכיפה וצעדים רגולטוריים אשר נדרשים בנוגע לפעילות מערכת הבינה המלאכותית Chat GPT.

ב-18 באפריל [פורסם](#) נאומה של היועצת המשפטית של מחלקת ההגנה האמריקאית (DOD) בנושא יישום הרתעה משולבת בתחום הסייבר ותפקידם של עורכי הדין במערך הסייבר. לניתוח הנאום ראו: [מייקל נ. שמיט](#), 19 באפריל, [Articles of War](#).

מדיניות ביטחונית וצעדים ביטחוניים

ב-4 באפריל [אישרו](#) כל המדינות החברות בברית נאט"ו את הצטרפותה של פינלנד כמדינה חברה בברית. 5 באפריל, [Reuters](#); 4 באפריל, [הודעת משרד ההגנה של ארצות הברית \(DOD\)](#); לניתוח תהליך ההצטרפות ומשמעויותיו ראו: [ג'ון פטיה האול](#), 6 באפריל, [Lawfare](#); [מינה אלנדר](#), 3 באפריל, [Lawfare](#).

נשק

ב-14 במרץ [חתם](#) נשיא ארה"ב ג'ו ביידן על צו מנהלי הקורא לנקיטת צעדים לצמצום האלימות הקשורה בנשק חם בארה"ב. 15 במרץ, [The Guardian](#).

סנקציות

ב-19 באפריל [קבע](#) בית המשפט העליון של ארצות הברית כי הבנק הטורקי האלקבנק (Halkbank) וגורמים מטעמו אינם חסינים מפני העמדה לדין בארצות הברית בגין הפרה של סנקציות שהטיל ממשל טראמפ נגד איראן. לניתוח פסק הדין ראו: [אמה סבובודה](#), 24 באפריל, [Lawfare](#).

ב-26 באפריל [הוסיפה](#) ועדת הסנקציות על דעאש ואל-קאעידה של מועצת הביטחון של האו"ם לרשימת הסנקציות של המועצה שני בכירים במחוז ח'וראסאן של המדינה האסלאמית.

שלטון החוק וחכויות פוליטיות

ב-4 באפריל נערכה בבית המשפט בניו יורק הקראה של [כתב האישום](#) שהוגש בחודש מרץ נגד נשיא ארה"ב לשעבר, דונלד טראמפ, בגין שורה של עבירות הונאה ותרמית אגב תשלום דמי שתיקה לנשים איתן קיים לכאורה יחסים בעודו נשוי. טראמפ כפר בכל 34 סעיפי כתב האישום. 4 באפריל, [Reuters](#); 4 באפריל, [NY times](#).

ב-29 במרץ עצרו שירותי הביטחון הפדרליים ברוסיה (FSB) את איוון גרשקוביץ, אזרח אמריקאי ועיתונאי הוול סטריט ג'ורנל במוסקבה. ב-7 באפריל [הוגש](#) נגדו כתב אישום בגין ריגול. ב-10 באפריל מזכיר המדינה של ארה"ב, אנתוני בלינקן, [הכריז](#) כי גרשקוביץ נעצר שלא כדין וגינה את רוסיה. ב-18 באפריל [דחה](#) בית המשפט ברוסיה ערעור שהגיש גרשקוביץ על מעצרו ועל הגשת כתב האישום נגדו. גורמים רשמיים רבים בארה"ב קראו לשחרורו של גרשקוביץ, ביניהם נשיא ארה"ב ג'ו ביידן [שאישר](#) שנעשים מאמצים רבים להביא לשחרורו. למעקב ועדכונים אודות התפתחויות בפרשה ראו: [Wall Street Journal](#).

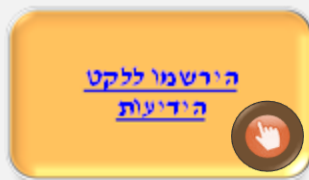
שינויי אקלים

ב-30 במרץ [פרסמה](#) ממשלת בריטניה את מדיניותה לקידום עצמאות אנרגטית המבוססת על אנרגיה מתחדשת ותעשיות ירוקות. זאת, כחלק ממחויבותה לתוכניות האו"ם לצמצום פליטת גזי החממה.

התפתחויות מדיניות

ב-26 באפריל [קבע](#) בית המשפט לצדק של איראן כי ארצות הברית אחראית למתקפת הטרור בטהרן ב-7 ביוני 2017, והטיל עליה פיצויים בסך של כ-312 מיליון דולר.

לקט הידיעות "משפט וביטחון לאומי" מתפרסם אחת לחודש. [צפו בלקטי הידיעות הקודמים](#).

*אם נתקלתם בבעיה בהרשמה, ניתן להירשם על ידי שליחת שם מלא וכתובת דוא"ל ל- galr@inss.org.il

ניתן למצוא אותנו ב :

© 2017 כל הזכויות שמורות